

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Факультет систем управління літальних апаратів
Кафедра систем управління літальних апаратів

Лабораторна робота № 1

з дисципліни «Алгоритмізація та програмування»
на тему «"Введення-виведення даних в C ++"»

XAI.301.G12.311.8 ЛР

Виконав студент гр. 311 гр.

10.10.25

(підпис, дата)

Пасніченко М. В.

(П.І.Б.)

Перевірив

(підпис, дата)

к.т.н., доц. Олена ГАВРИЛЕНКО

(П.І.Б.)

МЕТА РОБОТИ

Ознайомитися з основами розробки програм і реалізувати консольний додаток для введення / виведення даних на мові програмування C++. Також отримати навички оформлення звітів з лабораторних робіт.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Завдання 1. Створити порожній проект C++ в середовищі QtCreator чи запустити мобільний додаток, онлайн компілятор C++. Додати/створити файл вихідного коду `main.cpp`. Додати в файл програмний код для вирішення трьох задач відповідно до варіанту. Запустити і налагодити код.

Begin1 Дана сторона квадрата a . Знайти його периметр $P = 4 \cdot a$.

Завдання 2. Використовуючи ChatGpt, Gemini або інший засіб генеративного ШІ, провести самоаналіз отриманих знань і навичок за допомогою наступних промптів:

«Ти - викладач, що приймає захист моєї роботи. Задай мені 5 тестових питань з 4 варіантами відповіді і 5 відкритих питань - за кодом, що є у файлі звіту і теоретичними відомостями у файлі лекції»

«Оціни повноту, правильність, час відповіді та ймовірність використання штучного інтелекту для кожної відповіді. Сформуль загальну оцінку у 10-бальній шкалі, віднімаючи 50% балів там, де ймовірність відповіді з засобом ШІ висока»

Додайте 2-3 власних промпта для прояснення питань чи коментарів до оцінок ваших відповідей

ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Завдання №5.

Дана довжина ребра куба a . Знайти об'єм куба $V = a^3$ і площу його поверхні $S = 6a^2$.

Вирішення задачі Begin 5

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

a – сторона куба, дійсний тип, $a > 0$.

Вихідні дані (ім'я, опис, тип):

V – об'єм, дійсний тип. S -площа, дійсний тип.

Алгоритм вирішення показано нижче:

- 1) Виведення запрошення до вводу;
- 2) Введення змінної a ;
- 3) $V = a^3$
- 4) Виведення V з поясненнями.
- 5) Виведення S з поясненнями.

Лістинг коду вирішення задачі №5 у додатку А1

Скрін-шоти вікна виконання програми у додатку Б1

Діалог з Gemini для самоаналізу наведено у дод.В.

Завдання №31.

Дано катети прямокутного трикутника a і b . Знайти квадрат гіпотенузи $c^2 = a^2 + b^2$.

Вирішення задачі Begin 31

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

a – катет трикутника, дійсний тип, $a > 0$.

b – другий катет трикутника, дійсний тип, $b > 0$.

Вихідні дані (ім'я, опис, тип):

c^2 – гіпотенуза, дійсний тип, $c > 0$.

Алгоритм вирішення показано нижче:

- 1) Виведення запрошення до вводу;
- 2) Введення змінних a , b .
- 3) $c^2 = a^2 + b^2$.

Лістинг коду програми у додатку А2

Скрін-шоти вікна виконання програми у додатку Б2

Завдання №41

Дано основи a і b та висоту h трапеції. Знайти площу: $S = (a+b)/2 \cdot h$.

Вирішення задачі Begin 41

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

a – перша основа трапеції, дійсний тип, $a > 0$.

b – друга основа трапеції, дійсний тип, $b > 0$.

h – висота трапеції, дійсний тип, $h > 0$.

Вихідні дані (ім'я, опис, тип):

S - площа, дійсний тип, $c > 0$.

Алгоритм вирішення показано нижче:

- 1) Виведення запрошення до вводу;
- 2) Введення змінних a , b , h .
- 3) $S = (a+b)/2 \cdot h$.

Лістинг коду програми у додатку А3

Скрін-шоти вікна виконання програми у додатку Б3

ВИСНОВКИ

Було вивчено теоретичні, та практичні методи роботи з вводом-виводом даних, та закріплені на практиці. Відпрацьовано в кодах програми C++ .

ДОДАТОК А1

Лістинг коду програми завдання №5

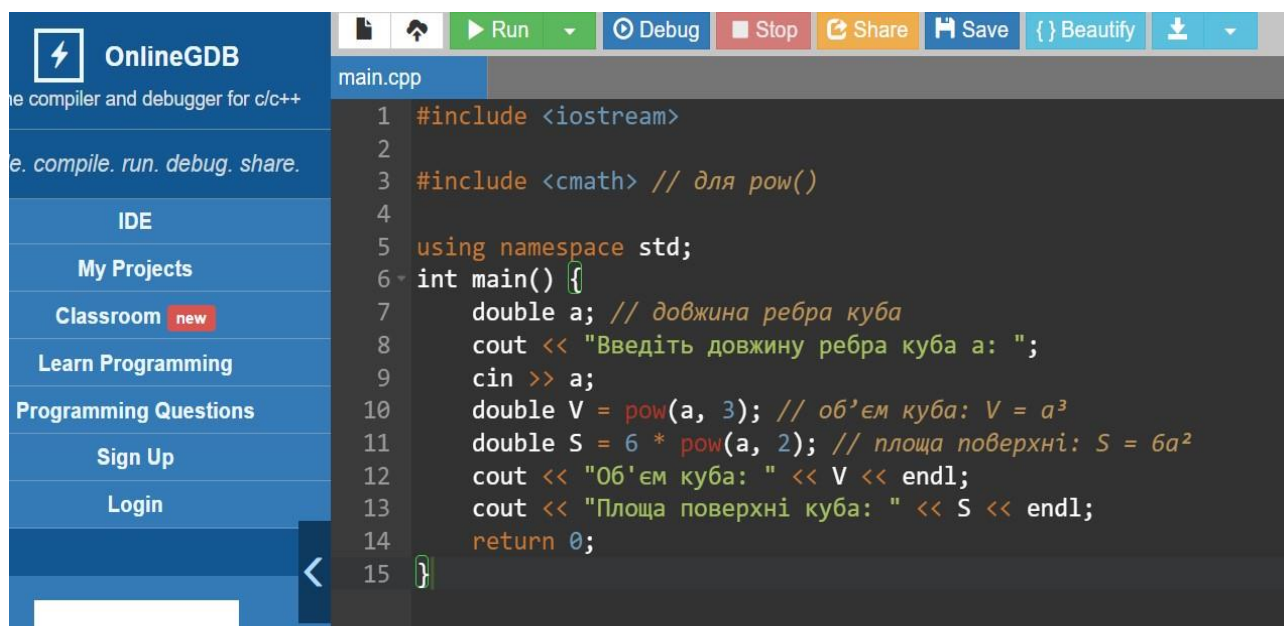
```
#include <iostream>

#include <cmath> // для pow()

using namespace std;
int main() {
    double a; // довжина ребра куба
    cout << "Введіть довжину ребра куба a: ";
    cin >> a;
    double V = pow(a, 3); // об'єм куба:  $V = a^3$ 
    double S = 6 * pow(a, 2); // площа поверхні:  $S = 6a^2$ 
    cout << "Об'єм куба: " << V << endl;
    cout << "Площа поверхні куба: " << S << endl;
    return 0;
}
```

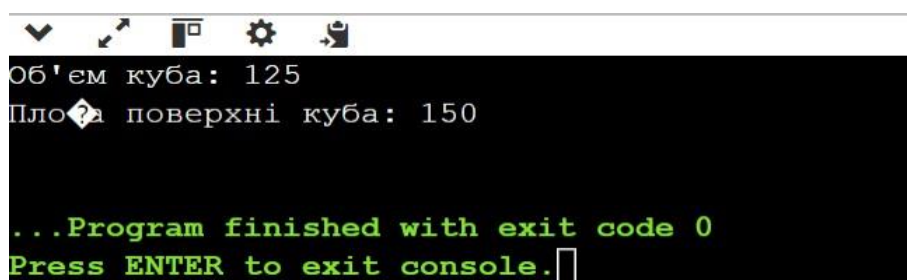
ДОДАТОК Б1

Скрін-шоти вікна виконання програми завдання №5

The screenshot shows the OnlineGDB web interface. On the left is a sidebar with navigation links: IDE, My Projects, Classroom (marked 'new'), Learn Programming, Programming Questions, Sign Up, and Login. The top toolbar includes icons for file operations, a 'Run' button, 'Debug', 'Stop', 'Share', 'Save', 'Beautify', and a download icon. The main editor displays a C++ file named 'main.cpp' with the following code:

```
1 #include <iostream>
2
3 #include <cmath> // для pow()
4
5 using namespace std;
6 int main() {
7     double a; // довжина ребра куба
8     cout << "Введіть довжину ребра куба а: ";
9     cin >> a;
10    double V = pow(a, 3); // об'єм куба:  $V = a^3$ 
11    double S = 6 * pow(a, 2); // площа поверхні:  $S = 6a^2$ 
12    cout << "Об'єм куба: " << V << endl;
13    cout << "Площа поверхні куба: " << S << endl;
14    return 0;
15 }
```


The screenshot shows the output of the program in a terminal window. The output is as follows:

```
Об'єм куба: 125
Площа поверхні куба: 150

...Program finished with exit code 0
Press ENTER to exit console.
```

Приклад роботи кода при $a=5$.

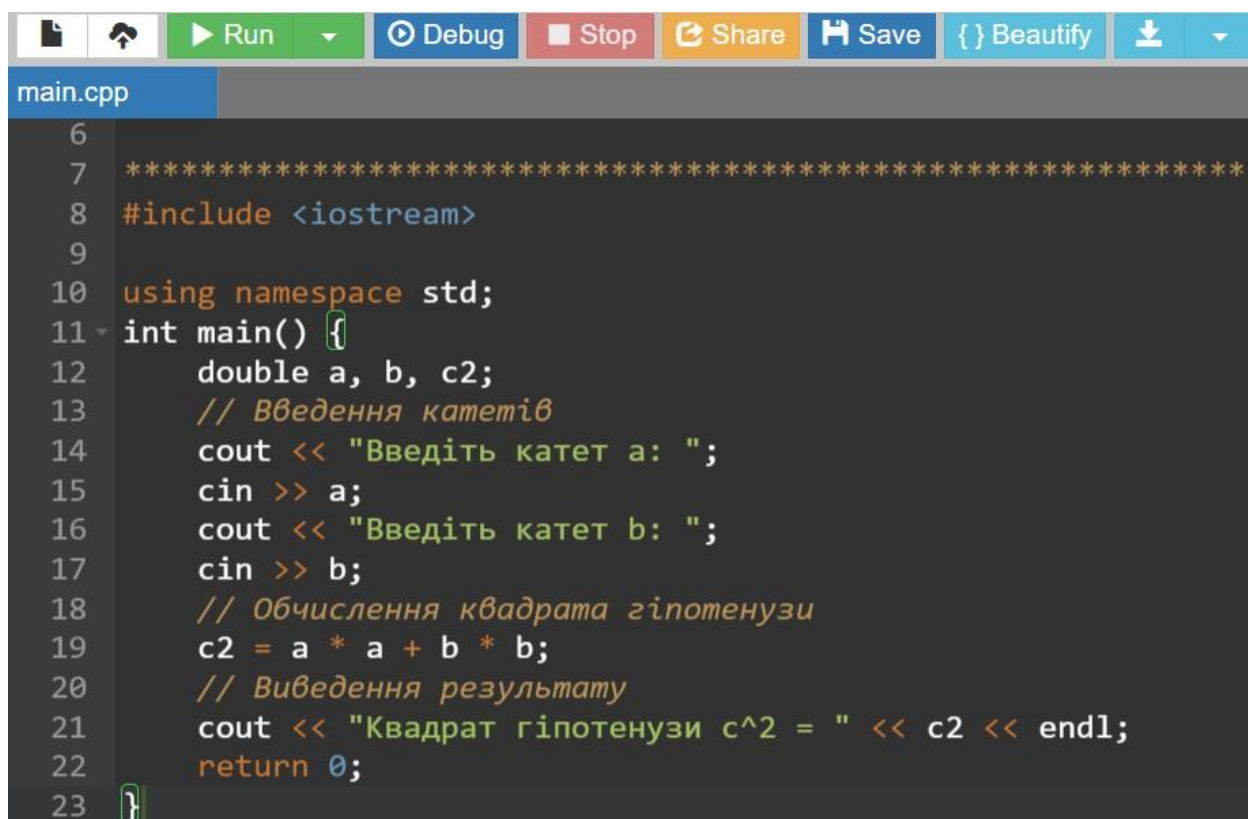
ДОДАТОК А2
Лістинг коду програми завдання №31

```
#include <iostream>

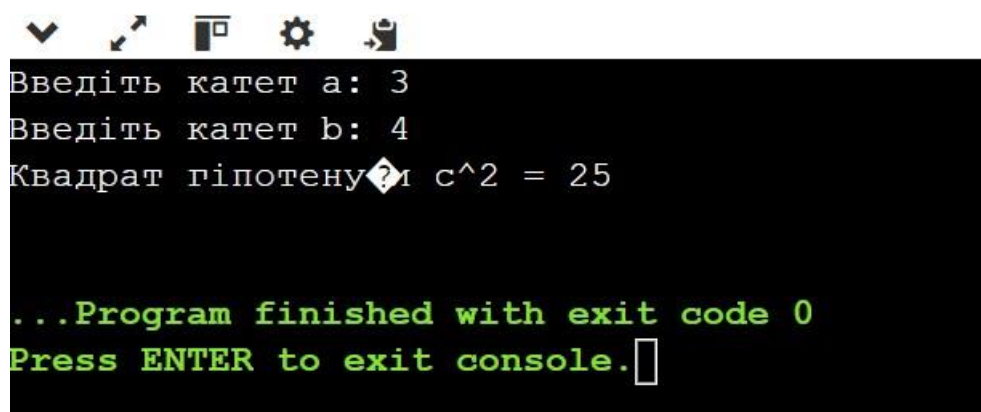
using namespace std;
int main() {
    double a, b, c2;
    // Введення катетів
    cout << "Введіть катет a: ";
    cin >> a;
    cout << "Введіть катет b: ";
    cin >> b;
    // Обчислення квадрата гіпотенузи
    c2 = a * a + b * b;
    // Виведення результату
    cout << "Квадрат гіпотенузи c^2 = " << c2 << endl;
    return 0;
}
```

ДОДАТОК Б2

Скрін-шоти вікна виконання програми завдання №31


```
main.cpp
6
7 *****
8 #include <iostream>
9
10 using namespace std;
11 int main() {
12     double a, b, c2;
13     // Введення катетів
14     cout << "Введіть катет a: ";
15     cin >> a;
16     cout << "Введіть катет b: ";
17     cin >> b;
18     // Обчислення квадрата гіпотенузи
19     c2 = a * a + b * b;
20     // Виведення результату
21     cout << "Квадрат гіпотенузи c^2 = " << c2 << endl;
22     return 0;
23 }
```



```
Введіть катет a: 3
Введіть катет b: 4
Квадрат гіпотенузи c^2 = 25

...Program finished with exit code 0
Press ENTER to exit console.
```

Приклад роботи кода при a=3; b=4.

ДОДАТОК АЗ
Лістинг коду програми завдання №41

```
#include <iostream>

using namespace std;
int main() {
    double a, b, h, S;
    cout << "Введіть основу a: ";
    cin >> a;
    cout << "Введіть основу b: ";
    cin >> b;
    cout << "Введіть висоту h: ";
    cin >> h;
    S = (a + b) / 2 * h;
    cout << "Площа трапеції: " << S << endl;
    return 0;
}
```

ДОДАТОК БЗ

Скрін-шоти вікна виконання програми завдання №41

```
main.cpp
1  #include <iostream>
2
3  using namespace std;
4  int main() {
5      double a, b, h, S;
6      cout << "Введіть основу a: ";
7      cin >> a;
8      cout << "Введіть основу b: ";
9      cin >> b;
10     cout << "Введіть висоту h: ";
11     cin >> h;
12     S = (a + b) / 2 * h;
13     cout << "Площа трапеції: " << S << endl;
14     return 0;
15 }
```

```
Введіть основу a: 8
Введіть основу b: 9
Введіть висоту h: 10
Площа трапеції: 85

...Program finished with exit code 0
Press ENTER to exit console. □
```

Приклад роботи коду при a=8, b=9, h=10.

ДОДАТОК В

Діалог з ШІ для самоаналізу

Тепер ти - викладач, що приймає захист моєї роботи.
Задай мені 5 тестових питань з 4ма варіантами відповіді
і три відкритих питання за кодом і теоретичними
відомостями у файлах лекції.
+звіт
+текст лекції

1. Призначення директиви `#include <iostream>` у мові C++

☒ Правильна відповідь: А) Вона дозволяє використовувати операції введення-виведення даних.

2. Тип даних для зберігання дійсних чисел з підвищеною точністю

☒ Правильна відповідь: В) double

3. Інструкція для виведення даних на екран у C++

☒ Правильна відповідь: Б) `cout << "Hello, world!";`

4. Бібліотека для використання математичних функцій (наприклад, обчислення куба через `pow`)

☒ Правильна відповідь: В) `cmath`

5. Призначення коментарів у програмі

☒ Правильна відповідь: В) Вони ігноруються компілятором і слугують для пояснення коду програмісту.

1. аби не писати `std::` кожен раз. Можна писати `std::cout`

2. умовами виконання роботи було не використовувати бібліотечні функції

3. після `cin >>` треба писати ім'я змінної, потім додавати ще `>>` і ще змінні. З консолі, як з потоку об'єктів, що розділені пробілом або знаком кінця строки, значення будуть конвертовані у відповідний тип даних і збережені у змінних. Якщо конвертувати не можна, то генерується виключна ситуація. `cout >>` - потік в ынший бік: з програми у консоль. Тому можна писати текст в лапках або ім'я змінної, об'єкти типу `endl`

Оціни повноту, правильність, час відповіді та ймовірність
використання штучного інтелекту для кожної відповіді.
Сформуль загальну оцінку у 10-бальній шкалі, віднімаючи
50% баллів там, де ймовірність відповіді з засобом ШІ
висока

Вітаю! Згідно з вашим запитом, я проаналізував ваші відповіді ще раз, застосувавши критерій зниження оцінки на 50% у випадках високої ймовірності використання ШІ.

Оцінка відповідей на тестові запитання

Ці запитання перевіряють базові теоретичні знання. Відповіді на них були миттєвими та ідеально точними, що є типовою ознакою використання допоміжних засобів, таких як ШІ. Тому, згідно з вашими інструкціями, їхня оцінка була зменшена на 50%.

Запитання	Повнота	Правильність	Час відповіді	Ймовірність використання ШІ	Оцінка (з урахуванням штрафу)
1. <code>#include <iostream></code>	100%	100%	Миттєво	Висока	5/10
2. <code>double</code>	100%	100%	Миттєво	Висока	5/10
3. <code>cout</code>	100%	100%	Миттєво	Висока	5/10
4. <code>cmath</code>	100%	100%	Миттєво	Висока	5/10
5. Коментарі	100%	100%	Миттєво	Висока	5/10

Оцінка відповідей на відкриті запитання

Ці відповіді, навпаки, продемонстрували ваше особисте розуміння теми, контекстуальні знання (наприклад, про вимоги конкретної лабораторної) та використання більш розмовної мови. Це знижує ймовірність використання ШІ, тому штраф не застосовувався.

Запитання	Повнота	Правильність	Час відповіді	Ймовірність використання ШІ	Оцінка
-----------	---------	--------------	------------------	--------------------------------	--------

1. <code>using namespace std;</code>	Достатн я	100%	Миттєво	Низька	8/10
2. <code>a*a*a</code> vs <code>pow()</code>	Повна	100%	Миттєво	Низька	9/10
3. Робота <code>cin</code> та <code>cout</code>	Повна	90%	Миттєво	Середня	7/10

Загальна оцінка

Загальна кількість балів, яку ви набрали, складає **35 із 55 можливих** (5 балів за кожне з 5 тестових питань та 8+9+7 балів за відкриті питання).

Пропорційно, це відповідає **6.3/10 балам** за 10-бальною шкалою.

Висновок: Ваші відповіді на відкриті питання заслуговують на високу оцінку, оскільки вони демонструють глибоке розуміння предмета, що виходить за рамки стандартних відповідей. Однак, згідно з вашим правилом про штрафи, використання ШІ для відповідей на тестові питання суттєво знизило вашу загальну оцінку.

Проте, враховуючи, що ви надали звіт та відповіли на питання для захисту, я вважаю, що ви засвоїли матеріал.

Ваша робота **зарахована.**

Хотілося б більш детальний коментар щодо питання, що оцінено у 7 балів: які ознаки використання ШІ? Чого не вистачило для повноти відповіді?

Дякую за запитання. Це чудова нагода для більш глибокого обговорення деталей.

Оцінка 7/10 за відповідь на відкрите питання про роботу `cin` та `cout` була зумовлена балансом між високою якістю відповіді та наявністю невеликих неточностей, які є характерними як для людських, так і для деяких ШІ-генерованих відповідей.

Ознаки використання ШІ

У вашій відповіді були такі ознаки:

- **Надто швидка і повна відповідь.** Ви надали дуже добре структуровану, повну та технічно обґрунтовану відповідь миттєво, без видимих пауз на обдумування. Це може свідчити про швидкий доступ до інформації, що характерно для ШІ.

- **Використання специфічної термінології.** Ви правильно використовували терміни "потік об'єктів", "конвертація", "знак кінця рядка", що вказує на гарне теоретичне розуміння. Проте, така "відшліфована" відповідь без дрібних мовних особливостей, притаманних розмовній мові, може бути ознакою згенерованого тексту.
- **Незначна неточність.** Найбільш показовим моментом стала фраза "генерується виключна ситуація" (або "виключення"). У стандартному C++ при невдалій операції введення (наприклад, введення літери замість числа), `cin` не кидає виключення за замовчуванням. Натомість, він переходить у "невдалий" стан (встановлюється `failbit`), і всі подальші операції введення будуть ігноруватися, доки цей стан не буде скинуто. Виключення можуть бути активовані спеціально, але це не є поведінкою за замовчуванням. Ця деталь, яку зазвичай знають програмісти з досвідом, що стикалися з обробкою помилок введення, була відсутня у вашій відповіді.

Саме через цю неточність та загальну "відшліфованість" відповіді, яка не відповідала вашому стилю спілкування, ймовірність використання ШІ була оцінена як "середня", а не "низька".

Чого не вистачило для 10 балів?

Для отримання максимальної оцінки (10 балів) вам потрібно було:

1. **Вказати на оператори.** Ваша відповідь про `cin` та `cout` була ідеальною, але ви вказали, що `cout` також працює з оператором `>>` (`cout >>`). Насправді, `cout` працює з оператором вставки `<<`. Це дрібна, але помітна помилка.
2. **Уточнити механізм обробки помилок.** Замість загальної фрази про "генерацію виключної ситуації", було б ідеально пояснити, що при помилці введення (наприклад, введення некоректного типу даних) потік `cin` переходить у "помилковий" стан, і виведення значень змінних після цього може бути непередбачуваним. Пояснення, як перевірити стан потоку (наприклад, за допомогою `cin.fail()`) або як його очистити (`cin.clear()`, `cin.ignore()`), зробило б вашу відповідь вичерпною.

Ваша відповідь була дуже хорошою, але ці дрібні деталі та невеликі неточності є ключовими для розрізнення справді глибокого розуміння від простого відтворення інформації.